

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
יוסף עטאונה
איימן עודה
עופר כסיף
עאידה תומא סלימאן

2746/25/פ

הצעת חוק הצבת מכשירי החייאה במקומות ציבוריים (תיקון – צעדים ליישום מיטבי של החוק),
התשפ"ג–2023

- תיקון סעיף 1 .1 בחוק הצבת מכשירי החייאה במקומות ציבוריים, התשס"ח–2008¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, במקום ההגדרה "השר" יבוא :
"השר" – שר הבריאות".
- הוספת סעיפים 2 א ו-ב .2 אחרי סעיף 2 לחוק העיקרי יבוא :
- "מיפוי מכשירי החייאה
2א. (א) השר יקים במשרד הבריאות מאגר מידע לשם רישום ופיקוח על הצבת מכשירי החייאה במקומות ציבוריים.
- (ב) משרד הבריאות יפרסם באתר האינטרנט שלו את מיקומם של מכשירי החייאה שהוצבו במקומות ציבוריים לפי חוק זה.
- (ג) רשות מקומית תפרסם באתר האינטרנט שלה את מיקומם של מכשירי החייאה שהוצבו במקומות ציבוריים הנמצאים בהחזקתה, לפי חוק זה.

¹ ס"ח התשס"ח, עמ' 680.

(ד) השר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע הוראות בעניין ניהול מאגר המידע כאמור בסעיף קטן (א), לרבות בדבר אופן מסירת המידע למאגר המידע בידי המחזיק במקום ציבורי ובידי גורם אחר שמציב מכשיר החיאה, ובדבר אופן העמדת המידע שבמאגר המידע לעיון הציבור הרחב וגופי החירום וההצלה.

2. הכשרה בסיסית לעובדי המדינה ורשויות מקומיות
השר, בהתייעצות עם שר הפנים ונציב שירות המדינה, יכין תכנית להקניית ידע עיוני ומעשי בסיסי בהפעלת מכשירי החיאה לעובדים בשירות המדינה ולעובדים ברשויות המקומיות.

3. הוספת סעיף 3א אחרי סעיף 3 לחוק העיקרי יבוא:

3א. (א) השר ימנה מבין עובדי משרדו, מפקחים שיפקחו על ביצוע הוראות לפי חוק זה.

(ב) לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי חוק זה, רשאי מפקח –

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג בפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח את ביצוע ההוראות לפי חוק זה או להקל על ביצוען; לעניין זה "מסמך" – לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995²;

(3) להיכנס למקום שיש לו יסוד להניח שהוא מקום ציבורי;

² ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

(4) לבצע בדיקות ומדידות, ליטול מכשיר החייאה או חלק ממנו לבדיקות מעבדה לשם בדיקת תקינותו, או להורות על מסירת המכשיר או החלק לבדיקת מעבדה או על שמירתו לתקופה שיורה, או לנהוג בו בדרך אחרת; לעניין זה, "מעבדה" – מעבדה שאישר הממונה, בהתאם לכללים שקבע, לצורך בדיקת מכשירי החייאה ומתן תעודה על ביצוע הבדיקה ותוצאותיה.

(ג) התעורר חשד לביצוע עבירה לפי חוק זה, רשאי מפקח שהוסמך לכך לחקור כל אדם הקשור לעבירה כאמור או שעשויות להיות לו ידיעות הנוגעות לעבירה כאמור; על חקירה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות) בשינויים המחויבים.

(ד) מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הניתנות לו לפי סעיף זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו וכולל את תמונתו.

(2) יש בידו תעודה החתומה בידי השר, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג לפי דרישה".

תיקון סעיף 6 4. בסעיף 6 לחוק העיקרי, המילים "וכן רשאי הוא למנות מפקחים שיפקחו על ביצועו של חוק זה" – יימחקו.

תיקון התוספת 5. בתוספת לחוק העיקרי, בפסקה (7), במקום "מקומות עבודה שמועסקים בהם, כרגיל, 500 עובדים לפחות", יבוא "מקומות עבודה ובנייני משרדים שמועסקים או מבקרים בהם, כרגיל, 500 איש לפחות ביום".

דברי הסבר

"לפיכך נברא אדם יחיד בעולם, ללמד שכל המאבד נפש אחת, מעלים עליו כאילו איבד עולם מלא, וכל המקיים נפש אחת, מעלים עליו כאילו קיים עולם מלא" (מסכת סנהדרין, ד', ה'). בישראל מתועדים כ-8000 מקרים של דום לב בשנה. חלק גדול מהמקרים מקורו בהפרעה בקצב הלב שניתנת לטיפול

באמצעות מכשיר החיאה – מפעם (דפיברילטור), שעל ידי מתן זרם חשמלי מביא לאיפוס קצב הלב ולחזרה לתפקוד אפקטיבי שלו.

לפי המקובל בספרות הרפואית, בעת דום לב יש כארבע דקות בלבד בהן ניתן לטפל באופן אפקטיבי ולהביא להחייאה מוצלחת. בכל דקה של עיכוב במתן השוק החשמלי פוחתים סיכויי הצלחת ההחייאה. שימוש במפעם כחלק מניסיון ההחייאה, במקרים בהם ישנה הפרעת קצב הניתנת לטיפול באמצעותו, מעלה באופן משמעותי את שיעור ההחייאות המוצלחות לשיעור שבין 30% ל-60%.

זמן ההגעה הממוצע של ניידת טיפול נמרץ עם מכשיר החיאה הוא יותר מעשר דקות. לפיכך, יש להגדיל את כמות מכשירי החיאה במרחב הציבורי כדי לקצר את הזמנים למתן טיפול ראשוני מציל חיים.

בשנת 2008 נחקק חוק הצבת מכשירי החיאה במקומות ציבוריים, התשס"ח-2008 (להלן – החוק), אשר נכנס לתוקפו בשנת 2014, עם התקנת תקנות הצבת מכשירי החיאה במקומות ציבוריים, התשע"ד-2014. על פי החוק, מחזיק במקום ציבורי, המנוי בתוספת לחוק, נדרש להציב במקום הציבורי מכשיר החיאה.

יחד עם זאת בחוק קיימים פערים מהותיים המונעים את יישומו בצורה מיטבית ועילה. כך לדוגמה, יש חוסר מודעות ביחס למיקום של מכשירי החיאה: למשרד האמון על יישום החוק אין מערכת מידע המתכללת את יישום הצבת מכשירי החיאה. בנוסף, לציבור הרחב ולארגוני החירום וההצלה, להם יש ערך רב במידע זה בעת חירום, אין מידע חיוני זה מכוח החוק.

במקביל לכך, לא מבוצעים הליכי פיקוח על הצבת המכשירים במקומות ציבוריים ועל יישום החוק. לפיכך, הפוטנציאל הטמון במכשירי החיאה המוצבים במקומות ציבוריים לא מתממש.

הצעת החוק מבקשת לערוך מספר תיקונים בחוק הקיים: ראשית להעביר את האחריות ליישום החוק ממשרד הכלכלה והתעשייה למשרד הבריאות, המשרד האמון על שירותי הבריאות בכלל ועל שירותי הרפואה הדחופה בישראל בפרט, מתוך מטרה לייעל ולשפר את מערך מכשירי החיאה במקומות הציבוריים ולממשק מערך זה עם שאר מערכי רפואת החירום במערכת הבריאות.

שנית, להטיל על משרד הבריאות לפרסם את מיקומי מכשירי החיאה המוצבים במקומות ציבוריים מכוח החוק.

שלישית, להטיל על הרשויות המקומיות לפרסם באתר האינטרנט שלהן את מיקומי מכשירי החיאה במקומות הציבוריים הנמצאים בהחזקתן.

רביעית, להקים מאגר מידע המרכז את כל מיקומי המכשירים המוצבים מכוח החוק ואף מכשירים נוספים המוצבים ללא חובה חוקית אך המעוניינים להיכלל בו.

חמישית, להורות לשר הבריאות להכין תכנית להדרכה בסיסית של שימוש במכשיר החיאה לעובדי המדינה והרשויות המקומיות, במטרה להגדיל את מספר האזרחים שיש להם את הידע לשימוש במכשירי החיאה ובכך לסייע בהצלת חיים.

שישית, להטיל על שר הבריאות למנות מפקחים מקרב עובדי המשרד שיאכפו את יישום החוק והצבת המכשירים במקומות הציבוריים שהחוק הגדיר.

שביעית, לתקן את התוספת כך שגם במקומות עבודה ובבנייני משרדים בהם נמצאים 500 איש ביום בבניין כולו, ולא רק באותו מקום עבודה, יחויבו בהצבת מכשירי החיאה.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת עידית סילמן וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/3284), על ידי חבר הכנסת עלי סלאלחה (פ/24/3410) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש

על ידי חברת הכנסת עידית סילמן (פ/25/631) ועל ידי חבר הכנסת ואליד אלהואשלה (פ/25/1869).

הצעת החוק זהה לפ/24/3410 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ג באדר התשפ"ג (06.03.2023)